

Súd: Okresný súd Košice II
Spisová značka: 41P/184/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7213224746
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 01. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Beáta Oreničová
ECLI: ECLI:SK:OSKE2:2014:7213224746.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice II sudkyňou JUDr. Beátou Oreničovou vo veci mal. W. R., nar. XX.XX.XXXX a mal. D. R., nar. XX.X.XXXX, zastúpených kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, Staničné námestie č. 9, bytom u matky, detí rodičov: I. R., nar. XX.X.XXXX, bytom P., G. XX, zastúpenej v konaní JUDr. Romanom Fulkom, advokátom, so sídlom v Košiciach, Kováčska 25 a D. R., nar. X.XX.XXXX, bytom T. XXXX/XX, Q., zastúpeného v konaní JUDr. Marekom Gibom, advokátom, so sídlom v Trebišove, Hviezdoslavova 1234/4, na návrh matky, v konaní o zvýšenie výživného, takto

rozhodol:

M e n í rozsudok Okresného súdu Trebišov sp. zn. 15C/104/2011-283 zo dňa 10.12.2012 tak, že zo strany otca zvyšuje vyživovaciu povinnosť na mal. W. R., nar. XX.XX.XXXX zo sumy XX eur mesačne na sumu XX eur mesačne a na mal. D. R., nar. XX.X.XXXX zo sumy XX eur mesačne na sumu XX eur mesačne, od X.XX.XXXX do budúca, ktoré výživné je otec povinný uhrádzať vždy do 15. dňa v mesiaci, k rukám matky.

Dlžné výživné za obdobie od X.XX.XXXX do XX.X.XXXX v sume XX eur na mal. W. a v sume XX eur na mal. D. je otec povinný uhradiť v mesačných splátkach po XX eur u každého z detí, popri bežnom výživnom, pod stratou výhody splátok.

Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Matka mal. detí R. návrhom doručeným Okresnému súdu Košice II dňa 2.10.2013 žiadala, aby súd zvýšil výživné zo strany otca na mal. W., nar. XX.XX.XXXX, zo sumy XX eur mesačne na sumu XX eur mesačne a na mal. D., nar. XX.X.XXXX, zo sumy XX eur na sumu XX eur mesačne.

Zvýšenia výživného sa matka domáhala na tom skutkovom základe, že rozsudkom Okresného súdu Trebišov zo dňa 10.12.2012 sp. zn. 15C/104/2011 bola schválená rodičovská dohoda o úprave práv a povinností k mal. deťom na čas po rozvode, pričom otec bol zaviazaný prispievať na výživu mal. detí spolu mesačne sumou 120 eur. Mala za to, že od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti súdom nastali na strane maloletých detí a matky výrazné zmeny - výrazný nárast jednotlivých nákladov mal. detí. Ďalej poukázala na zdravotný stav mal. D., ktorý trpí vrodenu vývojovou chybou, je náchylný na choroby a prejavujú sa o neho časté alergické reakcie. Súčasťou návrhu na zvýšenie výživného je vyčíslenie nákladov na mal. deti i samotnú navrhovateľku, a to v sume XXX eur mesačne na mal. W. (školský klub XX eur, obedy v škole XX eur, plávanie X eur, ZUŠ X eur, pomôcky do školy v sume XX eur, výdavky spojené so ZUŠ, výlety zo školy a zo ŠKD v sume XX eur, strava doma a desiaty do školy XXX eur, lieky, vitamíny, návšteva zubára v sume XX eur, oblečenie a obuv cca XX eur) a v sume XXX eur mesačne

na mal. D. (školský klub XX eur, obedy v škole XX eur, krúžok v škole X eur, pomôcky do školy XX eur, výlety zo školy a ŠKD v sume X eur, lieky XX eur, ošetrovanie u lekára v T. cca XX eur, zubár a pod. X eur, náklady spojené s cestou k lekárovi do T. MHD X eura, oblečenie a obuv XX eur, strava doma XXX eur, veci osobnej hygieny ako plienky a vlhké utierky XX eur. Navrhovateľka svoje náklady a náklady na domácnosť vyčíslila v sume XXX eur mesačne (inkaso, nájomné, elektrina, plyn v sume XXX eur, hypotéka na byt v sume XXX eur, televízia a internet XX eur, telefón 2x -dcéra XX eur, strava XXX eur, oblečenie a obuv XX eur, drogeria XX eur, odvoz smetia XX eur, výdavky spojené s dopravou dcéry do ZUŠ XX eur, lieky a návštevy u lekára -zubára XX eur).

Okresný súd Košice II uznesením sp. zn. 41P/184/2013-16 zo dňa 20.11.2013 ustanovil mal. W. R., nar. XX.XX.XXXX a mal. D. R., nar. XX.X.XXXX, za opatrovníka Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, Staničné námestie č. 9.

Vykonaným dokazovaním súd zistil nasledovný skutkový stav:

Posledná vyživovacia povinnosť otca na mal. W. R., nar. XX.XX.XXXX a na mal. D. R., nar. XX.X.XXXX, bola stanovená rozsudkom Okresného súdu Trebišov sp. zn. 15C/104/2011 zo dňa 10.12.2012, právoplatným 1.2.2013, na základe ktorého súd rozviedol manželstvo rodičov maloletých detí a schválil rodičovskú dohodu, podľa ktorej bol otec zaviazaný prispievať na výživu mal. W. sumou XX eur mesačne a na výživu mal. D. sumou XX eur mesačne.

Otec ani matka okrem mal. W. a mal. D. ďalšie vyživovacie povinnosti na deti nemajú.

Odporca, ktorý je otcom mal. detí R., sa k návrhu na zvýšenie výživného písomne vyjadril v podaní doručenom súdu dňa XX.X.XXXX. So zvýšením výživného na mal. deti nesúhlasil. Poukázal na skutočnosť, že výška výživného bola určená rozsudkom o rozvode zo dňa XX.XX.XXXX, ktorý nadobudol právoplatnosť X.X.XXXX, pričom navrhovateľka sa domáha zvýšenia výživného návrhom zo dňa X.XX.XXXX. Podľa názoru otca za dobu cca 9 mesiacov od poslednej úpravy výživného nedošlo k takým zmenám, ktoré by odôvodňovali zvýšenie výživného ako to navrhuje matka. Uviedol, že pokiaľ matka argumentuje zdravotným stavom syna, tento zdravotný stav pretrváva u maloletého D. od narodenia a nejedná sa o zmenu od rozvodu manželstva. Otec mal tiež výhrady k navrhovateľkou označeným mesačným nákladom. K hypotéke na byt v sume XXX eur uviedol, že tieto náklady navrhovateľky sa nezakladajú na pravde, pretože navrhovateľka s odporcom sú dlžníkmi na úveroch za byt v Q. a odporca v súčasnosti platí záväzky za byt sám. K odvozu smetia v sume XX eur uviedol, že sa jedná o ročné náklady, nie mesačné. K výdavkom spojených s dopravou dcéry do ZUŠ v sume XX eur uviedol, že tieto nezodpovedajú skutočnosti. K nákladom ZUŠ v sume X eur mesačne uviedol, že sa platí XX eur polročne. K nákladom syna D. v súvislosti s ošetrovaním u lekára v T. XX eur mesačne a doprava do T. X eur mesačne uviedol, že ide o náklady jedenkrát za rok a nie o mesačné náklady. Zároveň odporca vyčíslil svoje mesačné náklady nasledovne: inkaso (služby, elektrika, plyn) XXX,XX eur, úver J. XXX,XX eur, úver H. XX,XX eur + XX,XX eur, telefón XX eur, strava XXX eur, doprava XX eur, výživné XXX eur, oblečenie XX eur, lieky XX eur, školské pomôcky XX eur. Podľa odporcu u navrhovateľky došlo k zvýšeniu príjmu a u neho naopak, k zníženiu príjmu, a teda nie je v jeho možnostiach platiť zvýšené výživné. Poukázal i na to, že navrhovateľka kladie prekážky odporcovi pri styku s deťmi, kedy odporca je nútený platiť cestovné lístky deťom, aj keď majú voľný lístok na vlak, pretože im tieto navrhovateľka nedáva. Taktiež je nútený kupovať deťom duplicitne oblečenie, nakoľko matka deťom náhradné oblečenie nepribalí. Z pohľadu odporcu nedošlo na strane mal. detí k takej zmene pomerov, ktoré by odôvodňovali zvýšenie výživného (naopak došlo ku zníženiu jeho príjmu).

Kolíznym opatrovníkom Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Košice v správe z prešetrenia rodinných pomerov zo dňa XX.X.XXXX navrhol upraviť vyživovaciu povinnosť zo strany otca primerane veku a potrebám maloletých detí, s ohľadom na finančné možnosti otca.

Matka je zamestnaná v Železničnej spoločnosti B. J. s.r.o. H. potvrdenia zamestnávateľa priemerný čistý mesačný príjem matky za obdobie od 12/2012-11/2013 po zohľadnení daňového bonusu činil XXX,XX eur.

Otec je zamestnaný na N. práce, sociálnych vecí a rodiny v Q.. Podľa potvrdenia zamestnávateľa priemerný mesačný príjem otca za obdobie od 01-12/2013 činil XXX,XX eur.

Na pojednávaní 22.1.2014 matka zotrvala na podanom návrhu na zvýšenie výživného. Zmenu pomerov videla v tom, že po rozvoze manželstva musela zabezpečiť deťom bývanie a zariadenie do bytu, pretože odporca jej zo spoločného bytu nič nedal. S otcom detí sa na nábytku nedalo dohodnúť. Preto musela deťom zakúpiť komplet detskú izbu a vybavenie do bytu. Zariadenie bytu brala na úver v decembri 2013 cez Home Credit a mesačné splátky činia XX eur na dobu 15 mesiacov, pretože deti dovtedy spali na požičaných posteliach, v byte nemali žiaden nábytok a všetko mali poukladané len provizórne v požičaných veciach. Pokiaľ ide o mal. D., v ďalšom matka zmenu pomerov videla v tom, že D. začal od septembra 2013 chodiť do školy, do prvého ročníka, čím sa jej zvýšili náklady na školu. Cez školu zakupovala knihy a zošity. Anglický jazyk pre prváčka stojí X eur. Napr. len včera na rodičovskom združení platila XX eur za pracovné zošity na druhý polrok. A pokiaľ ide o výlety a krúžky, tie sú v škole oproti škôlke úplne iné. Na vyčíslení nákladov na mal. D. v zmysle návrhu na začatie konania, zotrvala a to i napriek námietkam odporcu. Uviedla, že strava oproti škôlke u maloletého je cca XX eur mesačne, stravná jednotka je X,XX eur na deň. Stále zakupuje pre maloletého plienky, ktorý má zdravotný problém, je po operácii konečníka a pri presunoch potrebuje plienky. Pokiaľ sa jedná o mal. W., zmenu pomerov videla v tom, že v minulom školskom roku nechodila do základnej umeleckej školy, nakoľko nestihla doriešiť všetky tieto záležitosti ohľadom ZUŠ tu v P.. A po dohovore s otcom dieťaťa, aj otec súhlasil s tým, aby v Košiciach navštevovala základnú umeleckú školu, lebo ju navštevovala aj v Q.. V súvislosti so ZUŠ má náklady na cestovné MHD jej, dcére tam a späť, čo činí cca XX eur mesačne. Električku nemá, buď deti nosí MHD alebo autom. Okrem toho musí Zuzane zakúpiť kompletne všetok materiál do ZUŠ. K ostatným námietkam otca ohľadom výdavkov matka uviedla, že oproti Q. skutočne mesačné náklady na smetie činia XX eur, nakoľko platí štvrťročne XX eur. Mesačné náklady na ZUŠ skutočne činia X eur mesačne a nie XX eur polročne ako udáva odporca, pretože šek, ktorý bol vystavený na začiatku školského roka bol XX eur na dobu 4 mesiacov. Pokiaľ sa jedná o ošetrovanie D. v T., poplatok za jedno ošetrovanie je XX-XX eur. V roku 2013 bola v D. v T. dvakrát. Neráta zvýhodnenú cestu dopravným prostriedkom do T., lebo pracuje v B.. K hypotéke, ktorú platí odporca uviedla, že odporca platí hypotéku za ich spoločný 4-izbový byt v Q.. Navrhla odporcovi voporiadanie BSM, avšak nedohodli sa, nakoľko každý tvrdí niečo iné. ňou vyčíslený náklad na hypotéku v sume XXX eur sa týka jej hypotéky na byt z marca 2013. K cestovnému do ZUŠ uviedla, že jedna cesta električkou stojí XX centov pre ňu a po XX centov deťom. Teda X,XX eur tam a X,XX eur späť jedna cesta. K námietkam otca ohľadom liekov uviedla, že v čase D. nebral I. ani O., nebral tieto lieky často a nemal zhoršenú imunitu.

Na pojednávaní odporca spochybnil, že by bol navrhovateľke poskytnutý hypotekárny úver, ktorý by pri jej príjme splácala po XXX eur mesačne. K W. v P. uviedol, že W. W. navštevovala aj v Q. a tam všetky náklady hradil on. Cestovné vo výške XX eur mesačne (doprava do ZUŠ) sa mu vidí vysoké, W. tam chodí štyrikrát do mesiaca. K liekom uviedol, že probiotiká má zakúpené pre syna aj on, keď je u neho 4x do mesiaca a pokiaľ ide o ostatné lieky, tieto bral D. aj pri rozvoze.

Podľa ust. § 78 ods. 1, 3 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Okrem výživného na maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Podľa ust. § 62 ods. 1, 2, 3, 4, 5 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Pri určení vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov v akej miere sa o dieťa stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný bez dôležitého dôvodu vzdá výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu, rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný berie na seba.

V danom prípade pri rozhodovaní o zmene výživného, teda o zvýšení výživného na mal. deti, súd porovnával okolnosti dôležité pre určenie výživného v čase skoršieho určenia výživného a v čase terajšieho rozhodovania. Pri rozhodovaní o zvýšení výživného v dôsledku zmeny pomerov sa riadil ust. § 78 ods. 1, ust. § 62 ods. 1 - 5 Zákona o rodine.

Ako z vykonaného dokazovania vyplynulo, i keď od posledného určenia výživného Okresným súdom v Trebišove 10.12.2012 do podania tohto návrhu uplynulo len cca necelých 10 mesiacov, s poukazom na vyššie zistený skutkový stav a v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami a s prihliadnutím na príjmové pomery otca, súd zvýšil vyživovaciu povinnosť otca od 2.10.2013 do budúca u mal. W. zo sumy XX eur mesačne na sumu XX eur mesačne a u mal. D. zo sumy XX eur mesačne na sumu XX eur mesačne, nakoľko od posledného určenia výživného mal súd preukázané, že skutočne došlo k zmene pomerov a osobných potrieb maloletých detí. V čase posledného určenia výživného mal. D. bol škôlkarom. Pred podaním návrhu na zvýšenie výživného dňa 1.9.2014 D. nastúpil do I. ročníka základnej školy, čím sa nepochybne zvýšili výdavky maloletého čo sa týka oblečenia, stravy (zvýšila sa hodnota stravnej jednotky v porovnaní so škôlkou), zakúpenia školských potrieb a pracovných pomôcok súvisiacich so štúdiom angličtiny, výletmi či akciami organizovaných v rámci školy či školského klubu. Ako z vykonaného dokazovania vyplynulo, na strane mal. W. zmenu pomerov súd videl v tom, že v čase posledného určenia výživného v decembri 2012 maloletá nenavštevovala ZUŠ, teraz ju W. navštevuje, čím skutočne vznikli matke zvýšené náklady vo výške X eur mesačne, ďalej náklady so zakúpením materiálu a pomôcok, ako aj náklady na cestovné do ZUŠ pre matku a dieťa. Zmenili sa pomery aj na strane matky, ktorá po rozvoze manželstva sa presťahovala do Košíc a bola nútená zabezpečiť bývanie pre seba a deti, pričom príjem matky okrem uplatnenia daňového bonusu po rozvoze manželstva a rodinných prídavkov, sa nezmenil. Pokiaľ sa jedná o príjem otca, tento sa prakticky nezmenil resp. znížil len o daňový bonus na deti, ktorý si po rozvoze manželstva uplatnila navrhovateľka, nakoľko podľa potvrdenia zamestnávateľa priemerný čistý mesačný príjem otca za rok 2012 činil XXX eur a za obdobie od 01-12/2013 činil XXX eur. Ďalej súd poukazuje na skutočnosť, že zo strany matky mal. detí ide o odôvodnené náklady na bývanie, nakoľko matka zabezpečila pre seba a deti 2 - izbový byt, kdežto zo strany otca ide sčasti o nedôvodné náklady na bývanie, nakoľko otec užíva sám X-izbový byt. Vychádzajúc z uvedeného považoval súd za dôvodné zvýšenie výživného na mal. W. zo sumy XX eur mesačne na sumu XX eur mesačne a u mal. D. zo sumy XX eur mesačne na sumu XX eur mesačne, ktoré sumy výživného podľa názoru súdu zodpovedajú zárobkovým možnostiam a schopnostiam otca a jeho majetkovým pomerom na jednej strane a vekovým a osobným potrebám maloletých detí na strane druhej.

Zároveň súd rozhodol o dlžnom výživnom za obdobie od podania návrhu od 2.10.2013 do 31.1.2014 v sume XX eur u mal. W. (4 mesiace x 10 eur mesačne) a v sume XX eur u mal. D. (4 mesiace x 20 eur mesačne). Počas celého konania odporca však namietal dôvodnosť žaloby čo do podstaty (namietal, že by od posledného určenia výživného došlo k zmene pomerov u mal. detí a uvádzal práve

naopak, že došlo k zníženiu príjmu na jeho strane). I keď odporca na pojednávaní prehlásil, že je mu jedno, či mu súd povolí splatenie dlžného výživného v splátkach alebo ho zaviazže k zaplateniu dlžného výživného naraz, nakoľko sa odvolá voči rozsudku, vzhľadom na predbežnú vykonateľnosť výživného a na odporcom uvádzanú neschopnosť platenia vyššieho výživného na mal. deti, súd povolil odporcovi splatenie dlžného výživného v mesačných splátkach tak, ako je uvedené vo výroku rozsudku, s čím matka súhlasila.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa ust. § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p., podľa ktorého súd nepriznal účastníkom právo na náhradu trov konania, keďže ide o konanie, ktoré mohlo začať bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa doručenia rozhodnutia na Okresný súd Košice II. V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach uviesť (§ 42 ods. 3), proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.